

مرکز مجرب از امام صادق (علیه السلام)

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (غصب)

احکام غصب ۱

جلسه ۲

استاد رفعتی

احکام غصب:

۱. اگر کسی، مالک خانه‌ای را از سکناى در آن منع کند؛ یا صاحب دابه‌ای را از نگاه داشتن آن باز دارد؛ مانع، در این دو مورد، غاصب محسوب نمی‌شود (زیرا فرض آن است که بر خانه یا دابه، ید و تصرف نداشته؛ بلکه صرفاً مالک را از ملک خودش منع نموده)؛ در نتیجه، قاعدتاً، ضامن هم نیست.

۲. نظر شهید ثانی: به نظر شهید ثانی، عدم غصب، نشانه عدم ضمان نیست؛ بلکه می‌تواند غصب نباشد ولی ضمان باشد؛ در مورد مسئله فوق‌الذکر، اگر منع از سکنی یا منع از کنترل دابه موجب تلف و یا عیبی شود؛ مانع، ضامن است.

نکته:

اگر مانع فروش مال شخصی شود و به همین علت، شخص ممنوع، سودی نبرد یا قیمت آن کالا به خاطر نوسان بازار کاهش پیدا کند؛ مانع، ضامن نیست.

۳. اگر ظالم به زور و غلبه، با مالک خانه، در خانه‌اش سکنی گزید؛ قطعاً نسبت به نصف خانه غاصب به حساب می‌آید (به هر مقدار که استیلاء پیدا کرده، ضامن است).

۴. اگر فرض مسئله عکس شد؛ یعنی ساکن ضعیف باشد؛ اجرت سکونت را ضامن است و نسبت به عین، بعضی قائل به عدم ضمانش شده‌اند (مقصود از «ساکن» کسی است که بدون مقاومت مالک، در ملکش داخل شده و در آن سکونت نموده و مالک، با داشتن قدرت بر جلوگیری از او، متعرضش نشود).